

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM KOMUNITNÍ ŠKOLY DOBROMYSL

„MĚJ DOBROU MYSL“

Základní informace

Jsme vzdělávací skupina dětí ve věku od 6 - 11 let (1. - 5.ročník ZŠ), kterou vedou zkušení průvodci (pedagogové a lektori). Nejsme základní školou zapsanou v rejstříku MŠMT. Všechny děti jsou v režimu IVZ (individuálního vzdělávání) a jsou řádně zapsány do státní ZŠ. Dvakrát do roka jsou děti přezkušovány garanty domácího vzdělávání. Za vzdělávání ze zákona zodpovídají rodiče, komunitní škola naplňuje základní cíle Rámcově vzdělávacího programu, rodiče se však aktivně podílejí na výuce svých dětí doma i ve škole. Docházka může být každodenní, nebo děti 2x týdně navštěvují jen projektové dny a v ostatních dnech se učí s rodiči doma.

Cíle vzdělávacího programu „MĚJ DOBROU MYSL“ :

Cílem našeho vzdělávacího programu je vytvářet pozitivní rodinné prostředí, ve kterém se děti cítí přijímány a v bezpečí, aby se mohly všestranně rozvíjet a postupně nacházely své místo ve skupině, širším společenství i ve světě.

Cílem je také vytváření společenství dětí i dospělých, kterým není lhostejné jejich okolí, příroda i vztahy a společně o ně pečují.

Způsob práce i komunikace je založen na demokratických principech a křesťanských hodnotách.

Principy a filozofie vzdělávacího konceptu:

Objevovat společně kouzlo přírody i umění

Objevujeme a pozorujeme změny v přírodě i její krásu, učíme se žít v souladu s ní.

Objevujeme umění i učíme se nacházet radost z tvoření, jedinečnost míst a kulturního dědictví. Hledáme a objevujeme vlastní talenty a nadání, rozvíjíme kreativitu i fantazii dětí.

Vytvářet společenství

Vytváříme společenství dětí, rodičů, sourozenců, průvodců i přátel komunitní školy, které společně roste a podílí se na životě v Kobylisích i Chabrech. Připravujeme smysluplné projekty a aktivity, které mají další přesah mimo školu, např. i formou navázání kontaktu s dalšími sociálními skupinami (senioři, sousedé, předškoláci, rodiče, handicapovaní, ostatní spolky).

Pomáhat si růst

Pomáháme si překonávat překážky, poznávat jeden druhého - co nás spojuje i v čem jsme odlišní. Učíme se být tolerantní k druhým a ze svých chyb se poučit. Učíme se vnímat pravidla a respektovat je, dovednost pro společné fungování velmi důležitou. Starší děti mají funkci „patronů“, kteří se starají o prvňáčky a pomáhají jim překonávat první „přechodový rok“.

Kam děti chceme vést?

D - důvěra, že zvládnou překonat překážky

O - odhodlání i odvaha být samostatný

B - bdělost, být připravený na vše, umět přijmout i své chyby

R - radost z toho, co se podaří (dobrá mysl)

O - ochota pomáhat druhým, otevřené srdce

M - moudrost přírody, mít ji rádi

Y - know yourself - poznávat sám sebe

S - společenství a sounáležitost, držet spolu

L - laskavé chování k lidem i okolí

Způsob naší práce - pedagogický přístup :

- **Rodiče i děti jsou naši partneři – otevřená komunikace a rovnocenný přístup ke všem**

Vycházíme z předpokladu, že jsou-li děti ke vzdělávání motivovány a **přístupujeme-li k nim jako k rovnocenným partnerům**, pak se rozvíjí a rostou nejen v oblasti vědomostí, ale rozvíjí se i jejich osobnostní kvality. Hledáme tedy aktuální a zajímavá témata a **komunikujeme s dětmi i jejich rodiči vstřícně i otevřeně**. Zároveň však jasně nastavujeme hranice i pravidla fungování celé skupiny i jednotlivců.

Tripartity – na pravidelných schůzkách s dětmi i rodiči se zaměřujeme na společné hledání toho, co se daří, v čem se děti posunuly a na čem je ještě potřeba zapracovat – pracujeme na sebehodnocení i posilování vnitřní motivace k učení. Děti tak nejsou jen pasivními účastníky vzdělávacího procesu, ale jeho spolutvůrci.

- **Participace dětí i rodičů na chodu školy i učebním procesu:**

Druhým důležitým předpokladem pro růst dětí je **podpora společenství a možnost dětí aktivně zasahovat do dění ve škole i ve skupině**. Čím více jsou děti do chodu školy i samotného procesu vzdělávání zapojeny, tím větší je jejich motivace i výsledky. Průvodci proto nechávají některá důležitá rozhodnutí na dětech, umožňují jim **podílet se** na organizaci výuky i projektových dní, svěřují jim různé úkoly a služby ve škole. Mezi staršími dětmi máme tzv. **rádce**, kteří se podílejí na řešení některých situací nebo problémů, spolurozhodují o důležitých otázkách a zprostředkovávají informace ostatním dětem.

Rodiče mají také možnost aktivně se podílet na programu i chodu školy – pomáhají dle svých možností s přípravou projektových dnů nebo konkrétním učebním programem v tzv. rodičovské akademii, společně připravují slavnosti školy, aktivity mimo školu, různá odpolední setkání, podílejí se také na úklidu a údržbě prostor, pečují spolu s dětmi i průvodci o zahradu.

Všichni dospělí (rodiče i průvodci) vytvářejí společenství, vzájemně se inspirují a utvářejí otevřené a kreativní prostředí pro děti.

Organizace dopolední výuky:

V pondělí, středu a pátek probíhají tzv. výukové dny, kdy se zaměřujeme na tzv. **TRIVIUM** (jazykové vzdělávání, komunikační dovednosti, matematika a logika) + **předmět Člověk a svět** (prvouka, vlastivěda) a **umělecké činnosti** (hudební, dramatické, výtvarné, rukodělné). Výuka je rozdělena **do učebních bloků** a děti se **dělí na dvě skupiny podle věku** (mladší (1.+2.ročník), starší (3.-5.ročník)). Učivo spojujeme do širších celků, vědomosti vzájemně propojujeme. Trénujeme také různé dovednosti a sociální kompetence.

Projektové dny

V úterý a čtvrtek **probíhají projektové dny**, které jsou zaměřeny tematicky a doplňují celkový koncept vzdělávání.

Úterní programy se věnují rukodělným a výtvarným činnostem a dovednostem, které se střídají se sportovními dny. Program probíhá ve škole i v okolí školy nebo formou terénních programů a na sportovištích převážně Prahy 8. Děti se někdy dělí na dvě skupiny, některé dny jsme všichni spolu. Během těchto dní často využíváme karet ctností, ať už během dne nebo k reflexi programu nebo

jednotlivých činností a her. V rámci těchto projektových dní také probíhají programy „učíme se vzájemně“, kdy si program připravují vzájemně děti.

Čtvrteční program je zaměřen na přírodovědné vzdělávání – formou tzv. badatelské výuky. Badatelsky orientovaná výuka staví na přirozené zvědavosti žáků a vede žáky k aktivitě, využívá rozporuplných situací, které odporují žakovu dosavadnímu porozumění světu, protože právě tyto situace vzbuzují touhu "**přijít věci na kloub**", a ta je základem bádání. Výsledkem je to, že žáci **kladou otázky, formulují hypotézy, plánují postup jejich ověření, provádějí pokusy, vyhledávají a třídí informace, vyhodnocují výsledky a formulují závěry, které nakonec prezentují před ostatními**. Přirozenou a hravou formou se tak učí základům vědecké práce a učí se přijímat chybné hypotézy jakožto základ další vědecké práce.

Pro výuku používáme různorodé badatelské pomůcky (klíče k určování živočichů, lupy, mikroskopy, přírodniny, měřidla, pomůcky k odebrání vzorků apod.), se kterými se děti učí pracovat. Program probíhá na zahradě nebo v okolí (zejména v lese). Často děti pracují ve skupinách, jejichž složení se během roku proměňuje.

Na každá měsíc mají děti vždy jedno sjednocující téma. To se projevuje buďto jednotlivými výzkumy vycházejícími pokud možno z otázek dětí či minulých výzkumů, nebo je téma prezentováno formou dlouhodobého pokusu, jehož výsledky jsou známy na konci měsíce (př. pozorování rychlosti klíčení semen v různých podmínkách).

Součástí čtvrtletních programů jsou také výpravy do přírody a poznávání přírodních míst v blízkém i vzdálenějším okolí, starší děti mívají také **výpravy za historií do centra Prahy nebo program v muzeích a jiných historicky zajímavých lokalitách.**

Rozvoj kompetencí pro 21.století:

Kompetence k učení - díky kooperativnímu a skupinovému učení děti rozvíjí různé strategie učení, učí se hledat řešení různorodých úloh a zadání, učí se komunikovat s různě starými spolužáky a pracovat ve skupině na zadání, díky BOV se děti učí klást otázky, hledat na ně odpovědi, vyhledávat informace a rozvíjet komunikační dovednosti, včetně prezentace výsledků, vlastních nápadů, pocitů a myšlenek, díky učení venku se umí lépe adaptovat na změny a překračovat svoji komfortní zónu i případné neúspěchy nebo nejistoty, v matematice pracujeme na rozvoji logického myšlení, ve čtení a při práci s texty rozvíjíme kritické myšlení a při samostatné práci se děti učí organizovat si práci a čas

Kompetence občanské - díky místně zakotvenému učení a různorodým (nejen uměleckým) projektům, které propojují různé skupiny a reagují na aktuální témata a problémy, vedeme děti k občanské angažovanosti, učíme je poznávat naše kulturní tradice a historické dědictví. Pořádáme slavnosti na zahradě, organizujeme jarmark pro veřejnost, pořádáme programy pro seniory a prarodiče, podílíme se na dobročinných projektech jako je např. Tříkrálová sbírka nebo akce Uklidíme Česko.

Kompetence sociální a personální – skrze umění a kreativní učení i činnosti podporujeme originalitu každého, učíme děti nacházet si své místo ve skupině, přicházet s vlastními nápady a vnímat jeden druhého jako součást širšího společenství, v návaznosti na výchovu ke ctnostem a práci s kartami ctností se děti učí budovat vztahy a větší vnímavosti i citlivosti k druhým lidem a také pracovat na svých dobrých vlastnostech a překonávat nesnáze i různé osobní výzvy

Kompetence pracovní – skrze participaci dětí na chodu školy (služby) i péči o společný prostor (zahradu i úklid vnitřních prostor – pravidelně 1x týdně) rozvíjíme u dětí spolupráci, zodpovědnost za svěřený úkol i pracovní návyky, děti se učí poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti, pravidla i postup práce, rozvržení a naplňování činností, rozdělení činností v rámci skupiny apod. V rámci skupiny funguje „kapitán“ týdne, který rozděljuje při společném úklidu úkoly a také kontroluje jejich splnění. Děti se tak učí odpovědnosti a vzájemnému respektu.

Hodnocení a další výstupy vzdělávání:

Slovní hodnocení – 2x ročně dostávají děti slovní hodnocení, které je strukturované dle oblastí vzdělávání a zohledňuje zapojení dětí do projektových a badatelských dnů, ve slovním hodnocení se zaměřujeme na osobní pokroky v jednotlivých oblastech učení i na aktivitu dětí a jejich participaci, slovní hodnocení obsahuje i sdělení, na čem mohou děti do příště pracovat a v čem se mohou zlepšovat

Sebehodnocení – během roku vedeme děti k vlastnímu sebehodnocení různými formami (pocitová škála, dotazník, teploměr, čtyřlístek aj.)

Pololetní přezkoušení – portfolio žáka – děti si vedou desky, do kterého vkládají různé materiály a výstupy, které pak prezentují při pololetním přezkoušení. Součástí portfolio je také deník s různými zápisy z projektových dnů.

Vzájemné ocenění a hodnocení práce skupiny – po skupinových úkolech a činnostech často probíhá **reflexe společné činnosti a zhodnocení rolí** i zapojení každého účastníka (slovní i písemné), jde o zhodnocení společné práce, které vede ke zlepšení skupinové kooperace

Reflexe pokroku a rozvoj osobních kvalit pomocí karet ctností – hodnocení pokroku pomocí karet ctností - hlasování pro ctnosti nebo hledání konkrétní ctnosti, kterou jsme při činnostech a úkolech rozvíjeli, reflexe učení na základě ctností a sledování osobního rozvoje skrze měsíční výzvy

Formy a metody učení :

odkaz Jana Amose Komenského a severský přístup friluftsliv

- **učení venku**, přírodní pedagogika – téměř každý den část programu probíhá venku na zahradě nebo v lese, venkovní „učebna“ je důležitá pro rozvoj myšlení a wellbeing dětí, pohyb i zelené prostředí významně podporuje proces učení a napomáhá k soustředění i kreativnímu přístupu. Spojení se skutečným světem přináší **pocit smysluplnosti učení a zvyšuje zájem o učení**. Roste také pocit uspokojení z vlastního učení. Venku děti rozvíjí i emoční a sociální inteligenci.

- **činnostní učení** – žáci se učí manipulovat a pracovat s různými pomůckami a využívat také pomůcky, které najdou venku nebo si je sami vyrobí, učení si pak mnohem lépe zapamatují a umí jej lépe aplikovat do praxe

- **prožitková učení** (zážitkové hry a programy) – pracujeme s vnitřním prožitkem, emocemi, vyjadřováním pocitů i názorů a myšlenek, děti se učí reflektovat činnost a oceňovat sebe i své spolužáky, tento způsob práce významně posiluje schopnost komunikace i vyjadřování

- **názorné a participativní učení**, kde děti jsou aktivními účastníky učebního procesu – děti se aktivně podílejí na přípravě nebo výsledcích učebního procesu, zaměřujeme se na témata a obsah, který je pro děti aktuální a lze jej dětem dobře přiblížit nebo si prakticky osahat a vyzkoušet, učí se také zaznamenávat a hodnotit své pokroky
- **skupinové učení (kooperativní učení)** – týmová a skupinové práce, kooperace ve dvojici s různě starými spolužáky, skupinové role, prezentace výsledků – děti pracují v různě složených skupinách, učí se spolupracovat napříč ročníky, trénují různé role v rámci skupiny, učí se prezentovat své výsledky a hodnotit efektivitu práce ve skupině

- **tzv. místně zakotvené učení** (place based learning) – učení skrze místo, v místě a o místě, kde žijeme, které vede k budování vztahu k určitému místu a přispívá ke zlepšování kvality života. Jde o učení mezioborové, hranice mezi předměty jsou prostupné a buduje se porozumění propojenosti společenských i přírodních procesů, lokálních i globálních témat. MZU také posiluje občanskou angažovanost dětí.

- **učení skrze umění** - rozvoj a podpora tvořivosti i originality, učíme se skrze umění objevovat svoji jedinečnost i nacházet radost z tvoření, poznáváme jedinečnost míst a kulturního dědictví i našich kořenů a tradic – věnujeme se hudbě, výtvarným a rukodělným projektům, divadlu

- **osobnostní rozvoj - celoroční stezka osobního růstu** – dětem nabízíme možnost osobního růstu skrze pravidelné výzvy z různých oblastí : např. znalosti – poznávačka stromů, rostlin, živočichů ,mapové značky, pravidla školy; dovednosti – první pomoc, přežití v přírodě, tábornické dovednosti aj., schopnosti – prezentace projektů a referátů, příprava dílny pro ostatní, návyky – zdravý životní styl – pravidelné cvičení, zdravá strava, detox od cukrů nebo digi-technologií ...,tvořivost – příspěvky do školního časopisu nebo tvorba plakátu apod. Děti si podle svého uvážení výzvy můžou plnit během celého školního roku. Pokrok každého oceňujeme na závěrečné slavnosti školy, starší děti se můžou postupně stát patrony prvňáčků a pak i rádci a tím pomocníky průvodcům. Mladší děti se stávají po 1.roce tzv. strážci lesa, druháci postupují mezi starší členy společenství a na konci školního roku absolvují tzv. přechodovou stezku s praktickými úkoly.

Spolupráce s dalšími organizacemi a institucemi – projekty, do kterých jsme zapojeni:

Skautský institut – projekt Patronáty, patronát nad územím u hvězdárny Ďáblice (všechny děti, celoroční projekt), od roku 2023

EDU České filharmonie – projekt „Hudbou k sobě „ - setkání s dalšími školami v Rudolfinu(2.-5.ročník), klubové podvečery pro rodiny (rodiče a děti) – dlouhodobější projekt, od roku 2021

Sdružení Tereza – učíme se venku – náměty a inspirace do výuky, sdílení zkušeností, semináře (průvodci) – dlouhodobější zapojení, od roku 2019

Badatelé.cz – badatelské projekty během roku a badatelské konference (2023,2024,2025) – prezentace vlastního projektů: „Světelný smog“ , „Vsakování vody do půdy“ , „Co mají ptáci společného s dinosaury“ , pilotní projekt K9 v roce 2024/25

Nadace Pangea – Výchova ke ctnostem – dlouhodobý projekt, celoroční výzvy pro všechny děti a výchova ke ctnostem během celého roku, od roku 2022

Domov seniorů Mirovická Praha 8 – programy pro seniory během roku, dlouhodobější spolupráce od roku 2022

Asociace lesních MŠ, Chaloupky s.r.o., muzeum Říčany – další vzdělávání pedagogů, letní škola lesní pedagogiky, badatelské výuky a učení venku (průvodci) – dlouhodobější účast, od roku 2021

Ekologické středisko Sever – místně zakotvené učení – enviromentální konference a inspirace do výuky, seminář s Davidem Sobelem – další vzdělávání průvodců (2023,2024)

Inbáze, z.s. – v roce 2024/25 jsme se zapojili do projektu multikulturní výchovy – poznávali jsme cizí země skrze příběhy, historii a kulturu

Obsah učiva podle ročníků a předmětů – vzdělávací témata vycházející z RVP MŠMT

1.ROČNÍK

Český jazyk

Sluchové rozlišování –

Na co slovo začíná, které písmeno je na konci, kolik má slovo písmen, hláskování po písmenech, rozklad na písmena a skládání zpět, **zaměřit se na délky hlásek, na konci roku také členění slov na slabiky a jejich vytleskávání (právě i délek a jejich správné psaní)**

Čtení:

Čtení velké tiskací abecedy, čtení slov (samohlásky, souhlásky, pak slova od krátkých 3 písmenných až po složitější slova) a čtení jednoduchých vět, **zaměřit se na porozumění**, v lednu/únoru začít malou tiskací abecedou, čtení a psaní jmen a názvů, velké písmeno na začátku věty. Také druhy vět a znaménka za větou.

Psaní:

Psaní **velkým tiskacím**, později také opis textu, diktát slov, psací písmo individuálně spíše až v druhém pololetí a pokračovat do 2.ročníku

Správné psaní slabik di, ti, ni

Správné držení tužky, uvolněná ruka, netlačit na tužku, správné sezení při psaní, **kontrola napsaného**, trénink tvarů a různých přípravných linek na psaní psacím, **držení na řádku, velikost písmen**

Sloh:

Práce s básničkami, říkankami, rozpočítadly, hádankami.

Krátké útvary jako je vzkaz, omluva, oslovení, pozdrav apod.

Matematika

Početní operace v oboru čísel do 20

Nejprve do 10, pak přechod přes 10 a počítání do 20 (2.pololetí)

Sčítání, odčítání, **porovnávání čísel, číselná osa – představa na číselné ose**

Základní geometrické tvary 2D – čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh; pojmy vpravo, vlevo, řádek, sloupec

Krychlové stavby (Fraus) - půdorys staveb, pohled shora, počet kostek v jednotlivých patrech

Matematická prostředí – pavučina, krokování, pyramida, autobus

Slovní úlohy – trénink čtení a porozumění zadání, zápis výpočtu

Člověk a svět (Prvouka)

Témata :

Roční doby a měsíce, koloběh roku, změny v přírodě, zvyky během roku

Hodiny, časová osa dne

Moje rodina a můj volný čas

Pravidla ve škole, mezilidské vztahy a **chování v různých situacích**

Dopravní výchova - základy

Péče o naše tělo – **strava, hygiena, zdraví, první pomoc, bezpečnost**

Místo, kde žiji – obec, město, škola, rodina apod. - plán města, cesta do školy, orientace ve městě a okolí školy, významná místa v Praze Chabrech

Badatelské programy – ekosystém lesa, louky, zahrady, živočichové v zimě a na jaře, ptáci, půda, počasí, klima

2.ROČNÍK

Český jazyk

Správné psaní vět a druhy vět, znaménka za větou

Čtení s porozuměním, významy slov – slova zdobně, citově zabarvená, výraz při čtení textu, vyhledávání v textu

Dělení slov na slabiky, na konci řádku

Abeceda + řazení slov dle abecedy

Synonyma a antonyma, slova podřazená a nadřazená

Správné psaní bě, pě, vě a podobná slova (lev, zub...)

Správné psaní ú, ů a velkých písmen

Tvrdé a měkké souhlásky a správné psaní i, y

Psaní psacím písmem, opis, přepis, diktát

Osnova příběhu, popis příběhu dle osnovy nebo obrázků

Jednoduchý popis, opis receptu nebo návodu, slohové útvary – báseň, pohádka, pojmy vypravěč, děj, čtenář, spisovatel

Matematika

Početní operace v oboru čísel do 100

Jednoduché rovnice, práce se závorkou

Práce s tabulkou a zapisování do ní

Sčítání, odčítání a porovnávání čísel, násobení čísel 2 - 5

Představa čísel na číselné ose, rozklad čísel na desítky a jednotky

Jednotky délky – mm, cm, dm, m,

Slovní úlohy

Geometrie – rovinné útvary, bod a úsečka, čtvercová síť, jednoduchý graf

Matematická prostředí – jako v 1.ročníku + zvířátka děda Lesoň, cyklostezky, práce s tabulkou

Člověk a svět (Prvouka)

Prohloubení témat z 2.ročníku:

Roční doby a měsíce, koloběh roku, změny v přírodě, zvyky během roku

Hodiny, časová osa dne

Moje rodina a mé záliby, můj volný čas

Pravidla ve škole, mezilidské vztahy a **chování v různých situacích**

Dopravní výchova - **dopravní značky, chování v provozu, cyklista** (vybavení a chování v provozu)

Péče o naše tělo – **strava, hygiena, zdraví, první pomoc, bezpečnost**

Místo, kde žiju – mapa okolí, plán obce

Město – plán města, **mapové značky (legenda mapy)**, cesta do školy, orientace ve městě a okolí školy

Badatelské programy – ekosystém lesa, louky, zahrady, živočichové v zimě a na jaře, ptáci, půda, počasí, klima

3.ROČNÍK

Český jazyk

Slova jednoznačná a mnohoznačná

Stavba slova - kořen slov, předpona, přípona, slova příbuzná

Obojetné souhlásky, vyjmenovaná slova a slova s nimi příbuzná

Slovní druhy – základní rozdělení, určování podstatných jmen, přídavných jmen, sloves a citoslovcí v z textu

Osoba, číslo, čas u sloves

Pád, číslo, rod u podstatných jmen

Psaní vlastních jmen, slova cizího původu

Věta jednoduchá a souvětí, spojky

Souvislý písemný projev, členění do odstavců, přímá řeč

Vyplnění formulářů – přihláška, složenka; popis zvířete, osoby, věci; jednoduchý dopis kamarádovi

Orientace a vyhledávání v textu, dramatizace textu, převyprávění děje, porozumění textu

Pojmy próza a poezie, literární formy **povídka, bajka, pověst, pohádka**

Matematika

Početní **operace v oboru čísel do 1000**

Jednotky, desítky, stovky – rozklad, zaokrouhlování

Pamětné sčítání a odčítání do 1000

Malá násobilka 2 - 9

Násobení 10 a 100

Písemné sčítání dvouciferných čísel, písemné dělení jednocifernými číslem

Dělení se zbytkem

Jednotky hmotnosti, objemu, času

Slovní úlohy s jedním nebo dvěma výpočty

Práce se závorkami, přednost dělení a násobení

Geometrie

bod, přímka, úsečka

geometrické obrazce - trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, kružnice

pojmy - vrcholy a strany čtverce, obdélníka, trojúhelníka - obvod obrazce (čtverce, obdélníka, trojúhelníka)

osa souměrnosti

tělesa - krychle, kvádr, válec, koule, kužel, jehlan

Anglický jazyk

Porozumění jednoduchým pokynům, otázkám

Pozdrav, poděkování, souhlas a nesouhlas

Správná výslovnost

Tematické okruhy pro slovní zásobu:

Week - části dne, názvy dnů v týdnu

Numbers 1-20

Time - určování celých hodin

Family + school (školní potřeby, předměty ve třídě), členové rodiny

Colours

Body - části těla a hlavy

Sports

Shopping – oblečená, potraviny + nápoje, libost a nelibost, ovoce a zelenina

My home - části bytu

Christmas, Easter

Gramatika

- psaní slov a vět - poslech nahrávek, jednoduchý dialog

- slova protikladná

- předložka "on", "in", "at"

- pořádek slov ve větě

- otázka, zápor - krátká odpověď kladná i záporná (Yes, I am, No, I'm not)

- osobní zájmena: I, you, she, he, it we, you, they

- slovesa have, like, can, do, go, be

- užití zkráceného tvaru - slovesa: I have not x I haven't, I can not x I can't, I do not like x I don't like

- zájmena přivlastňovací (my, your, his, her)

- zájmena ukazovací (this x these, that)

- množné číslo pravidelných podstatných jmen (-s, -es)

Člověk a svět (Prvouka)

Orientace v krajině – světové strany, body v krajině, práce s mapou, mapové značky

Orientace v čase – časová osa, měření času a měřidla

Moje obec, město – pověsti a příběhy daného místa, historie místa, kde žijí

Látky a jejich vlastnosti – porovnávání vlastností, skupenství a veličiny související s látkami (objem, hmotnost, délka, teplota)

Rozmanitost přírody – rostliny a živočichové – podmínky pro život, přizpůsobení podmínkám, kde **organismy žijí**

Vlastnosti a společné znaky živočichů, rostlin, stavba těla

Ekologie - Recyklace a zpracování odpadů, chování šetrné k přírodě

Lidské tělo – stavba těla a jednotlivé soustavy, ochrana zdraví, zdravé návyky, krizové situace a bezpečnost ...

Vesmír – naše sluneční soustava

4.ROČNÍK

Český jazyk

Pádové otázky

Podstatná jména – určování pádu, čísla, rodu a vzoru

Vzory podstatných jmen a správné psaní koncovek podstatných jmen

Slovesa – osoba, číslo, čas a způsob - určování

Podmět a přísudek ve větě – grafický zápis

Slovní druhy – třídění a určování

Správné psaní vlastních jmen

Souvětí, větný vzorec souvětí, čárky v souvětí

Přímá řeč

Práce s textem – vyhledávání informací, fakta a domněnky, osnova příběhu, členění textu na úvod, stať a závěr, výpis z textu

Čtení – plynulost, správná intonace a výraz, klíčová slova a věty, porozumění textu, rozšiřování slovní zásoby

Psaní – útvary – popis, vyprávění, oznámení, dopis

Literární oblast - texty umělecké literatury a naučná literatura (encyklopedie) – poezie - verše, rým, přirovnání -

základní literární žánry: hádanka, báseň, pohádka, pověst, povídka

základní literární pojmy: spisovatel, ilustrátor, básník, ilustrace, divadelní představení, herec, režisér, postava příběhu, známí dětští hrdinové, spisovatelé a ilustrátoři

Matematika

Početní operace v oboru do 1.000.000

Zaokrouhlování čísel, porovnávání a představa na číselné ose

Násobení v oboru násobílek – malá i velká

Písemné násobení, dělení, sčítání a odčítání, kontrola výpočtu

Rozklad čísel na jednotky, desítky, stovky, tisíce a desetitisíce

Celek, část, zlomek, zápis zlomků a počítání se zlomky se stejným jmenovatelem

Slovní úlohy - porozumění zadání, výpočet a odpověď

Počítání se závorkami, přednost závorky

Jednotky objemu

Práce s tabulkou, grafem a jízdním řádem

Geometrie

Rýsování kružnice, pojmy poloměr, průměr

Rýsování trojúhelníku – různostranný, rovnostranný, rovnoramenný a pravoúhlý trojúhelník

Přímky a polopřímky, polohy dvou přímek (průsečík, rovnoběžka, různoběžka, kolmice)

Úsečka – velikost úsečky, měření

Osa souměrnosti a osově souměrné útvary

Tělesa a jejich vlastnosti

Obsah čtverce a obdélníku ve čtvercové síti

Anglický jazyk

Porozumění jednoduchým větám a krátkému psanému textu

Odpovědi na otázky

Správná výslovnost, **spelování, abeceda**

Témata:

Year - měsíce

Numbers 1-100

Time – podrobnější určování času

My family – umí představit členy své rodiny

My hobby – vypráví o svých koníčcích a harmonogram týdne

Shopping – oblečení, potraviny + nápoje, libost a nelibost, ovoce a zelenina

My home - části bytu – popíše svůj byt

Christmas, Easter – zvyky a tradice, jídlo

Gramatika

Poslech a psaní vět - poslech nahrávek, jednoduchý dialog, doplňování do textu, odpovědi na otázky

Slova protikladná

Předložky in, on, under, next to, between, opposite

Přítomný čas prostý - stavba jednoduché věty

Slovesa to be , to have got + zápor, slovesa can, like

Vazby there is, there are

Otázka pomocí do/does - zápor pomocí don't, doesn't

Přivlastňovací zájmena

Přítomný čas průběhový – seznámení se s ním

Člověk a svět

Přírodověda

Živá a neživá příroda, pozorování, vlastnosti, základní třídění

Rostliny - třídění rostlin: plané, kulturní rostliny (seznámení s vybranými zástupci)

Stavba těla rostlin (kořen, list, typy stonků, květ, plody, význam)

Houby: stavba těla, dělení hub

Jednoduché pokusy (délka klíčení semen aj.)

Živočichové – chování zvířat během roku, pozorování, vlastnosti, znaky

LES - lesní stromy -rostliny, houby, živočichové v lese - vztahy organismů, potravní řetězec

Zahrada - ovocné stromy, živočichové zahrad - včela medonosná, hmyz

Společenstvo rostlin a živočichů polí - polní plodiny

Život u vody

Vlastivěda - historie

Historie – Místo, kde žijeme:

Orientace v čase, letopočet, generace, dějiny jako časový sled událostí - současnost a minulost v našem životě

Proměny způsobu života, bydlení, předmětů denní potřeby

Život v pravěku - báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků

Období prvního osídlení + Keltové na našem území

Život ve středověku ve městech, hradech, na zámcích a na venkově, období vlády Slovanů, Přemyslovců a Lucemburků – osobnost Karla IV.

Doba husitská, Jan Hus, Jan Žižka

Vláda Habsburků

Vlastivěda - zeměpis

Světové strany a orientace v krajině

Mapy - typy map - barvy a značky na mapě - orientace na mapě - praktické využití map

Základy státního zřízení a systému ČR - státní správa a samospráva - státní symboly - státní svátky

Památná místa ČR - sousední státy ČR - poloha ČR

Pohoří, řeky a vodní plochy, nížiny ČR + orientace na mapě

Významná města ČR, historické památky, kraje a krajská města

Roční období, vodní srážky, teplota, nadmořská výška

Půda - zvětvávání - vznik půdy - druhy půd a jejich význam - hospodářsky významné horniny, horniny a nerosty - těžba nerostných surovin v ČR

Ochrana přírody - Národní parky, CHKO

Dopravní výchova – člověk a zdraví

- bezpečné chování v silničním provozu, pravidla silničního provozu

- dopravní značky - předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích

- cyklista a chodec

5.ROČNÍK

Český jazyk

Význam slov, slova mnohoznačná, slova podobného významu

Slova spisovná a nespisovná - slova citově zabarvená

Stavba slova - kořen, předpona a přípona

Slovní druhy – všechny – ohebná/neohebná

Druhy přídavných jmen a jejich vzory, psaní koncovek

Druhy zájmen a číslovek

Slovesa – slovesný způsob, druhy slovesných tvarů(jednoduchý a složený)

Souvětí, věta hlavní a vedlejší, druhy spojovacích výrazů, větný vzorec

Podmět – několikanásobný a nevyjádřený

Shoda přísudku s podmětem

Psaní - osnova písemného projevu - členění textu (nadpis, odstavce) - žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka, zpráva, oznámení, vzkaz, inzerát, dopis, jednoduchý tiskopis - popis postupu děje, popis činnosti, místnosti apod. - stručné zápisy z učebního textu, výpis z naučného textu (výpisek)

Čtení a porozumění textu – rozvíjení všech složek a dovedností s tím spojených (viz 4.ročník), komunikační dovednosti, přednes připraveného referátu, interpretace děje, obsahu textu, hodnocení knihy, divadelního představení, filmu

Matematika

Početní operace v oboru čísel do milionu a nad milion

Porovnávání, zaokrouhlování, číselná osa, odhad výsledku

Posloupnost čísel, číselné řady

Písemné operace – sčítání a odčítání vícečíslicových čísel

Násobení v paměti i písemné násobení dvojciferným číslem

Dělení se zbytkem a dělení dvojciferným číslem

Početní operace se zlomky, zlomky se jmenovatelem 10,100,1000

Celá záporná čísla

Desetinná čísla – zápis, porovnávání, číselná osa

Převod desetinných čísel na zlomky a obráceně

Jednotky objemu, převádění

Slovní úlohy

Obsah obrazců, obsah pravoúhlého trojúhelníka, jednotky obsahu

Shrnutí a procvičování učiva geometrie ze 4.ročníku

Anglický jazyk

Porozumění textu, krátký rozhovor, odpovědi na otázky

Jednoduché sdělení – žádost, omluva

Komunikace v běžných situacích – poděkování, představení, prosba

Témata – prohlubování témat ze 4.ročníku + povolání, nemoci

Základní informace o Velké Británii a USA

Čtení textu a porozumění obsahu, poslech a doplnění do textu, odpovědi na otázky k textu

Přítomný čas průběhový, minulý čas, budoucí čas

Rozkazovací způsob sloves

Zkrácené tvary – psaní a výslovnost

Nepravidelné množné číslo u podstatných jmen

Přídavná jména – protiklady, vlastnosti

Tvoření otázek s tázacími zájmeny i pomocí do/does

Vyplnění krátkého formuláře

Krátký text o sobě, své rodině a svých zájmech

Umí popsat předmět, místnost nebo osobu

Člověk a svět

Přírodověda

Téma **Země**: tvar, gravitační síla, pohyb Země, práce s globusem

Vesmír - Slunce, sluneční soustava - střídání ročních období, dne noci - Měsíc –

Podmínky života na Zemi - rozmanitost životních podmínek na Zemi - podnebí, počasí - zástupci rostlin a živočichů jednotlivých podnebných oblastí

Neživá příroda – horniny a nerosty, nerostné bohatství ČR, vlastnosti hornin a nerostů

Třídění živočichů (bezobratlí, obratlovci-ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)

Třídění rostlin (výtrusné, semenné) - používání jednoduchých atlasů a klíčů

Ochrana přírody - likvidace odpadů - živelné a ekologické katastrofy - rizika v přírodě, rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi

Lidské tělo:

životní potřeby a projevy - základní stavba a funkce - dýchací, trávicí, oběhová, vylučovací, pohlavní soustava

Péče o zdraví: zdravá výživa - vývoj jedince - návykové látky - duševní hygiena - služby odborné pomoci - krizové situace (šikana, násilí)

Úraz, první pomoc - osobní bezpečí, bezpečné chování v silničním provozu

Partnerství, manželství, rodičovství, vztahy

Vlastivěda – historie

Orientace v čase, letopočet, generace, dějiny jako časový sled událostí

Proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby

Období vlády Habsburků – osobnost Marie Terezie, Josef II.

Období vynálezů a technického pokroku (průmyslová revoluce), proměna společnosti (práva, uspořádání státu, monarchie, konstituce, republika, demokracie)

Období 20.století - první světová válka - vznik samostatného Československa, T. G. Masaryk - druhá světová válka a vývoj po válce, významné osobnosti 20.století

Vlastivěda – Zeměpis

Evropa a svět, orientace na mapě Evropy, evropská pohoří, řeky, moře, podnebí, hospodářsky a přírodně významná místa, UNESCO památky

Poloha ČR - sousední státy ČR, některé významné evropské státy

EU, demokratické principy, evropské instituce

Praha - hlavní město ČR, významné památky a místa spojená s národní historií, kulturní dědictví + UNESCO

Kraje ČR - hospodářství, kultura, památky, přírodní bohatství

©komunitní škola Dobromysl 2025, zpracovala Mgr.Pavla Tichá